

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2025-05-12

O-VII.431.10.2025

Pan Ryszard Adamski

Wójt Gminy Stubno

37-723 Stubno 69A

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224) przekazuję wystąpienie pokontrolne po kontroli Urzędu Stanu Cywilnego w Stubnie przeprowadzonej w dniu 15 kwietnia 2025 roku.

Kontrolę przeprowadziła Bożena Tobiasz – inspektor wojewódzki na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli udzielonego przez Wojewodę Podkarpackiego (pismo z dnia 28 marca 2025 roku, znak: O-VII.431.10.2025).

Kontrolą objęto rejestrację stanu cywilnego oraz zmianę imion i nazwisk w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. realizowane na podstawie:

- ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. *Prawo o aktach stanu cywilnego* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1378 z późn. zm.) – dalej „PASC”,
- ustawy z dnia 17 października 2008 r. *o zmianie imienia i nazwiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1988) – dalej „ZIN”,
- *Konwencja Nr 3 sporządzona w Stambule 4 września 1958 r. dotycząca międzynarodowej wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego* (Dz. U. z 2003 r. Nr 172, poz. 1667).

W wyżej wymienionym okresie kierownikiem jednostki kontrolowanej był kontrolowanej był Pan Ryszard Adamski – Wójt Gminy Stubno. Funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Stubnie sprawował Pan Dariusz Dacyk, natomiast funkcję Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Stubnie sprawowała Pani Barbara Białogłowska.

W wyniku dokonanej kontroli ustalono następujące fakty.

Przeprowadzono oględziny budynku Urzędu Stanu Cywilnego w Stubnie. Ustalono, że na pierwszym piętrze tego budynku znajduje się pomieszczenie urzędu stanu cywilnego, pokój nr 6. W Urzędzie Stanu Cywilnego w Stubnie wydzielono odrębne pomieszczenie służące za archiwum, w którym przechowywane są księgi stanu cywilnego oraz akta zbiorowej rejestracji stanu cywilnego i skorowidze alfabetyczne.

Ustalono, że w kontrolowanym zakresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Stubnie dokonano następujących czynności:

1. *Sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 53, art. 87 i art. 92 PASC:*

- nie sporządzono aktów urodzenia w trybie art. 53 PASC, sporządzono 11 aktów urodzeń w trybie art. 104 PASC;
- sporządzono 15 aktów małżeństw w trybie art. 87 PASC nie sporządzono aktów małżeństw w trybie art. 104 PASC;
- sporządzono 15 aktów zgonu w trybie art. 92 PASC oraz 2 akty zgonu w trybie art. 104 PASC;

2. *Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych na podstawie art. 99 PASC;*

- sporządzono 1 akt urodzenia oraz 1 akt zgonu w trybie art. 99 PASC.

3. *Zmiany w aktach stanu cywilnego na podstawie art. 35 i art. 37 PASC:*

- nie dokonano sprostowań aktów stanu cywilnego;
- dokonano 12 uzupełnień aktów stanu cywilnego.

4. *Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 124 PASC:*

- dokonano 268 migracji aktów stanu cywilnego.

5. *Prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy ZIN:*

- przeprowadzono 1 postępowanie w przedmiocie zmiany imienia i nazwiska.

6. *Realizacja obowiązków wynikających z Konwencji Nr 3 dotyczącej międzynarodowej wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego:*

- nie wystąpiły przypadki zastosowania postanowień Konwencji nr 3.

7. *Odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego na podstawie art. 109 PASC:*

- nie wystąpiły przypadki odtworzenia aktów stanu cywilnego.

Kontroli poddano 27 sprawy dotyczące rejestracji zdarzeń stanu cywilnego:

- sporządzenie aktu stanu cywilnego na podstawie art. 104 PASC (9 aktów, tj. 7 aktów urodzeń, 2 akty zgonu);
- nanoszenie wzmianek dodatkowych o uzupełnieniu aktu (5 aktów urodzeń, 1 akt zgonu);
- prawidłowość dokonywania migracji aktów stanu cywilnego (9 aktów, tj. 3 akty urodzenia, 3 akty małżeństwa, 3 akty zgonu);
- sporządzenie aktu urodzenia na podstawie 99 PASC (2 akty).

Czynności kontrolne wykazały, że rejestracja stanu cywilnego w ww. zakresie prowadzona jest zgodnie z przepisami prawa. Przeniesień aktów stanu cywilnego sporządzonych za granicą dokonano w sposób określony w art. 104 PASC, tj. wiernie, zgodnie z literalnym brzmieniem zapisów. Do wniosków o rejestrację zdarzenia, które nastąpiło poza granicami RP dołączono oryginały dokumentów potwierdzających zdarzenie, które zostały wydane przez właściwy podmiot zagraniczny.

W przypadku aktu urodzenia nr 1813092/00/AU/2024/741246 wpisano polskie znaki diakrytyczne w nazwisku dziecka pomimo, iż nie znajdowały się one w akcie zagranicznym. Stanowi naruszenie art. 104 ust. 2 PASC.

Rejestracja urodzenia i zgonu, które nastąpiły poza granicami RP, a w państwie zdarzenia nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, została dokonana przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Stubnie prawidłowo. W przypadku aktu urodzenia nr 1813092/00/AU/2024/568932 wpisano polskie znaki diakrytyczne w nazwisku dziecka, pomimo, iż nie znajdowały się one w dokumencie potwierdzającym urodzenie.

Stwierdzono, iż na bieżąco nanoszone są wzmianki dotyczące uzupełnienia aktów stanu cywilnego. W aktach zbiorowej rejestracji znajduje się prawidłowy dokument, na podstawie którego dokonano uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Nie dokonywano sprostowań aktów stanu cywilnego.

Ustalono, że migracja aktów stanu cywilnego do elektronicznego rejestru stanu cywilnego prowadzona jest właściwie, tj. treść wszystkich skontrolowanych aktów została przeniesiona prawidłowo, do odpowiednich rubryk. We wszystkich przypadkach, po zmigrowaniu aktu, w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych, odnotowano niezbędne informacje o ich przeniesieniu do elektronicznego rejestru stanu cywilnego.

W ramach kontroli ustalono, iż nie wystąpiły przypadki zastosowania obowiązków wynikających z postanowień Konwencji nr 3.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych sprawdzono 1 postępowanie administracyjne nr USC.5355.1.2024 w przedmiocie zmiany imienia i nazwiska. Stwierdzono, że decyzja została wydana przedwcześnie. W przedmiotowej sprawie Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Stubnie zbyt pochopnie uznał, że wystąpiła przesłanka wymieniona w art. 4 ust. 1 pkt 1-4 ustawy ZIN, która uzasadniała uwzględnienie złożonego wniosku. Ustalono, że postępowanie załatwiane było terminowo. Wykonany został obowiązek informacyjny określony w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz usprawnienia badanej działalności - na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej - przekazuję następujące wnioski i zalecenia pokontrolne:

- W przypadku przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji treści aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą nie ingerować w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego (art. 104 ust. 2 PASC).

W sytuacji, kiedy obydwój rodzice są obywatelami polskimi, posiadają akty urodzenia sporządzone w Polsce, kierownik urzędu stanu cywilnego dostosowuje do reguł pisowni polskiej, pisownię danych zawartych w zagranicznym akcie stanu cywilnego jeżeli wniosek taki został złożony wraz z wnioskiem o dokonanie transkrypcji.

▪ Przy rozpatrywaniu spraw o zmianę imienia i nazwiska należy pamiętać, że ich zmiana jest dopuszczalna wyłącznie z ważnych powodów (art. 4 ust. 1 ustawy o *zmianie imienia i nazwiska*), a podstawą do tej zmiany mogą być jedynie okoliczności szczególne, a nawet nadzwyczajne w kontekście danej sprawy. Realizując konkretną sprawę i rozpatrując wniosek należy analizować tę kwestię także w kontekście rozwiązań systemowych, w tym zasad przewidzianych w systemie rejestracji stanu cywilnego oraz uwzględniając rolę imienia i nazwiska w obrocie prawnym. W efekcie, podjęte decyzje powinny być racjonalne, wyważone i zgodne z przepisami prawa.

O sposobie wykonania powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia - mając na względzie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej - proszę mnie poinformować na piśmie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

WOJEWODA PODKARPACKI

Teresa Kubas-Hul